

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКА ЛЬОТНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
Факультет менеджменту
Кафедра менеджменту, економіки та права

«МЕНЕДЖМЕНТ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

*Навчально-методичний комплекс з професійної перепідготовки
військовослужбовців Збройних Сил України, звільнених у запас
(проект «Україна-Норвегія»)*

Частина 8.

Інформаційні технології в комерційній діяльності

м. Кіровоград
2014 р.

УДК 658.5
ББК 65.050

Менеджмент підприємницької діяльності. У 10 ч. Ч. 8. Інформаційні технології в комерційній діяльності : навчально-методичний комплекс з професійної перепідготовки військовослужбовців Збройних Сил України, звільнених у запас (проект «Україна-Норвегія») / Ю. В. Сікірда, А. В. Залевський. – Кіровоград : КЛА НАУ, 2014. – 20 с.

Частина 8. «Інформаційні технології в комерційній діяльності» навчально-методичного комплексу розроблена відповідно до навчального плану професійної перепідготовки військовослужбовців Збройних Сил України (ЗСУ), звільнених у запас, та членів їх сімей (проект «Україна-Норвегія») згідно договору № 39/14 від 01.10.2014 р.

У друкованих матеріалах визначено мету, завдання та результати вивчення навчальної дисципліни «Інформаційні технології в комерційній діяльності», наведено тематичний план, програму дисципліни та список рекомендованих інформаційних джерел. На CD-ROM додатково представлено конспект лекцій з переліком контрольних запитань та комплектом тестових завдань з кожної теми для контролю успішності навчання, а також зразки типових практичних завдань.

Призначається для слухачів курсів професійної перепідготовки військовослужбовців ЗСУ, звільнених у запас (проект «Україна-Норвегія»).

Рецензент: В. С. Ковальський, доктор економічних наук, професор.

Розглянуто, схвалено, рекомендовано до видання та використання у навчальному процесі професійної перепідготовки військовослужбовців ЗСУ, звільнених у запас (проект «Україна-Норвегія»), на засіданні кафедри менеджменту, економіки та права, протокол № 3 від 29 жовтня 2014 р.

©Сікірда Ю.В., Залевський А.В., 2014

ЗМІСТ

Вступ.....	3
1. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни.....	4
2. Тематичний план дисципліни «Інформаційні технології в комерційній діяльності».....	7
3. Програма навчальної дисципліни «Інформаційні технології в комерційній діяльності».....	8
4. Список рекомендованих інформаційних джерел.....	11
CD-ROM:	
Конспект лекцій з переліком контрольних запитань та комплектом тестових завдань за темами дисципліни	
Зразки типових практичних завдань з навчальної дисципліни	

www.klapanau.kr.ua

ВСТУП

Згідно договору № 39/14 від 01.10.2014 року між Міжнародним фондом соціальної адаптації (МФСА) та Кіровоградською льотною академією Національного авіаційного університету (КЛА НАУ) академія забезпечує професійну перепідготовку військовослужбовців Збройних Сил України (ЗСУ), звільнених у запас, та членів їх сімей за програмою «Менеджмент підприємницької діяльності» (проект «Україна-Норвегія»).

Перепідготовка здійснюється відповідно до навчального плану загальним обсягом 500 академічних годин, який передбачає вивчення одинадцяти навчальних дисциплін (434 години), проведення консультацій (8 годин), самостійну роботу слухачів (50 годин), захист випускної роботи (бізнес-плану) (8 годин).

Обов'язковою дисципліною навчального плану є «Ділове адміністрування» в обсязі 30 годин, проведення занять з якої здійснюють викладачі Університету Нурланд (м. Будо, Норвегія), та забезпечує МФСА.

Науково-педагогічним складом кафедри менеджменту, економіки та права факультету менеджменту КЛА НАУ реалізується викладання інших десяти дисциплін навчального плану перепідготовки:

1. Основи ринкової економіки – 36 годин.
2. Фінанси та кредитування суб'єктів підприємницької діяльності – 40 годин.
3. Оподаткування та спрощені системи обліку і звітності в малому бізнесі – 32 години.
4. Сучасний маркетинг в малому підприємстві – 30 годин.
5. Підприємництво та підприємці в Україні – 28 годин.
6. Правові основи підприємницької діяльності – 36 годин.
7. Менеджмент підприємницької діяльності – 36 годин.
8. Інформаційні технології в комерційній діяльності – 74 години.
9. Управління конфліктами та готовність до управлінської діяльності в малому підприємстві – 32 години.
10. Бізнес-планування в малому підприємстві – 60 годин.

З метою якісного забезпечення навчального процесу професійної перепідготовки слухачів курсів викладачами кафедри менеджменту, економіки та права факультету менеджменту академії розроблено та впроваджено при проведенні занять навчально-методичний комплекс «Менеджмент підприємницької діяльності» в 10-ти частинах (з десяти закріплених дисциплін навчального плану підготовки), кожна з яких містить: мету, завдання та результати вивчення навчальної дисципліни, тематичний план та програму дисципліни, конспект лекцій з переліком контрольних запитань та комплектом тестових завдань з кожної теми для контролю успішності навчання, зразки типових практичних завдань, список рекомендованих інформаційних джерел.

Даний посібник «Інформаційні технології в комерційній діяльності» є восьмою з десяти частин розробленого навчально-методичного комплексу професійної перепідготовки військовослужбовців ЗСУ, звільнених у запас, та членів їх сімей (проект «Україна-Норвегія»).

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Програму дисципліни «Інформаційні технології в комерційній діяльності» розроблено відповідно до навчального плану професійної перепідготовки військовослужбовців Збройних Сил України, звільнених у запас, та членів їх сімей (проект «Україна-Норвегія») згідно договору № 39/14 від 01.10.2014 р.

Метою вивчення дисципліни є оволодіння слухачами теоретичними знаннями з ефективного використання сучасних інформаційних систем і технологій в комерційній діяльності та набуття практичних вмінь та навичок роботи у конкретних автоматизованих інформаційних системах комерційної діяльності, що використовуються на сучасних підприємствах і в організаціях.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є інформаційні системи та технології в комерційній діяльності.

Завданнями вивчення дисципліни є теоретична та практична підготовка слухачів з питань:

- ролі інформаційних систем і технологій в комерційній діяльності;
- автоматизованої обробки комерційної інформації;
- етапів розвитку, сутності та архітектури інформаційних систем в комерційній діяльності;
- особливостей технічного, інформаційного та програмного забезпечення інформаційних систем комерційної діяльності
- використання автоматизованого робочого місця (АРМ) як інструменту інтенсифікації комерційної діяльності;
- типології інформаційних систем в комерційній діяльності;
- планування розвитку інформаційних систем комерційної діяльності;
- управління інформаційними системами комерційної діяльності;
- організації ІТ-підрозділу на підприємстві;
- використання систем підтримки прийняття рішень, технологій штучного інтелекту, експертних систем та корпоративних інформаційних систем в комерційній діяльності;
- застосування глобальної мережі Інтернет, локальних та регіональних інформаційних мереж в комерційній діяльності;
- економічного оцінювання інформаційних систем комерційної діяльності;
- забезпечення безпеки інформаційних систем комерційної діяльності.

Результатом вивчення дисципліни є набуття слухачами таких компетенцій:

- знання:
 - сутності та значення інформаційних систем і технологій для ведення комерційної діяльності;
 - сучасного стану і тенденцій розвитку інформаційних систем і технологій, що використовуються в комерційній діяльності;
 - типології інформаційних систем комерційної діяльності;
 - методології розроблення інформаційних систем комерційної діяльності, визначення їх якості та економічної ефективності;

- основних засад управління інформаційними ресурсами та технологіями;
- стратегічної та оперативної спрямованості інформаційних технологій в комерційній діяльності;
- специфіки формування інформаційної структури на підприємствах і в організаціях;
- напрямів розвитку і запровадження на підприємствах і в організаціях систем підтримки прийняття рішень;
- основних характеристик експертних систем;
- шляхів використання технологій штучного інтелекту та інтегрованих автоматизованих інформаційних систем в комерційній діяльності;
- уміння:
 - використовувати Інтернет в комерційній діяльності;
 - застосовувати електронну комерцію в практичній діяльності підприємств і організацій;
 - здійснювати електронні платежі та забезпечувати їх безпеку;
 - створювати та використовувати на підприємствах і в організаціях інформаційні локальні та регіональні мережі Інтранет та Екстранет;
- навички:
 - роботи у конкретних автоматизованих інформаційних системах комерційної діяльності, що використовуються на сучасних підприємствах і в організаціях;
 - прийняття управлінських рішень на підставі інформації, отриманої за допомогою автоматизованої інформаційної системи комерційної діяльності.

**2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ
«Інформаційні технології в комерційній діяльності»**

№ теми	Назва теми	Розподіл годин:		
		Всього	Лекції	ПЗ
1.	Роль інформаційних систем і технологій в комерційній діяльності	4	2	2
2.	Комерційна інформація як об'єкт автоматизованої обробки	4	2	2
3.	Етапи розвитку та сутність інформаційних систем в комерційній діяльності	4	2	2
4.	Архітектура інформаційних систем комерційної діяльності	4	2	2
5.	Технічне забезпечення інформаційних систем комерційної діяльності	3	2	2
6.	Інформаційне забезпечення інформаційних систем комерційної діяльності	3	2	
7.	Програмне забезпечення інформаційних систем комерційної діяльності	2	2	
8.	АРМ як інструмент інтенсифікації комерційної діяльності	4	2	2
9.	Типологія інформаційних систем в комерційній діяльності	4	2	2
10.	Планування розвитку інформаційних систем комерційної діяльності	4	2	2
11.	Управління інформаційними системами комерційної діяльності	4	2	2
12.	Організація ІТ-підрозділу на підприємстві	4	2	2
13.	Системи підтримки прийняття рішень в комерційній діяльності	4	2	2
14.	Використання технологій штучного інтелекту в комерційній діяльності	4	2	2
15.	Експертні системи в комерційній діяльності	4	2	2
16.	Корпоративні інформаційні системи в комерційній діяльності	4	2	2
17.	Використання глобальної мережі Інтернет в комерційній діяльності	3	2	2
18.	Локальні та регіональні інформаційні мережі в комерційній діяльності	3	2	
19.	Економічне оцінювання інформаційних систем комерційної діяльності	4	2	2
20.	Безпека інформаційних систем комерційної діяльності	4	2	2
Всього		74	40	34

Форма підсумкового контролю – іспит.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Інформаційні технології в комерційній діяльності»

ТЕМА 1. Роль інформаційних систем і технологій в комерційній діяльності.

Вплив інформаційних систем на ефективність роботи організації. Позитивні та проблемні аспекти функціонування інформаційних систем в організаціях. Поняття інформаційних технологій та етапи їх розвитку. Класифікація інформаційних технологій. Глобальне інформаційне суспільство.

ТЕМА 2. Комерційна інформація як об'єкт автоматизованої обробки.

Поняття та види інформації. Поняття, особливості та вимоги до комерційної інформації. Класифікація комерційної інформації. Структура комерційної інформації. Режими автоматизованого оброблення комерційної інформації.

ТЕМА 3. Етапи розвитку та сутність інформаційних систем в комерційній діяльності.

Концепції та етапи розвитку інформаційних систем. Еволюція підходів до побудови та використання інформаційних систем в діяльності організацій. Концепції проектування інформаційних систем. Поняття та класифікація інформаційних систем. Процеси, процедури та властивості інформаційних систем.

ТЕМА 4. Архітектура інформаційних систем комерційної діяльності.

Характеристика об'єкта управління як системи. Компоненти інформаційної системи. Мета, завдання та функції інформаційної системи. Функціональні та забезпечувальні підсистеми інформаційної системи. Поняття та приклад архітектури інформаційної системи.

ТЕМА 5. Технічне забезпечення інформаційних систем комерційної діяльності.

Поняття та загальна структура комп'ютера. Експлуатаційно-технічні характеристики сучасних комп'ютерів. Класифікація комп'ютерів. Поняття і типи комп'ютерних мереж, модель взаємодії ЕОМ в мережі. Вимоги до технічного забезпечення інформаційних систем.

ТЕМА 6. Інформаційне забезпечення інформаційних систем комерційної діяльності.

Загальна схема передачі інформації, узагальнена система управління об'єктом. Позамашинне та внутрішньомашинне інформаційне забезпечення інформаційних систем. Поняття та склад банку даних та бази даних. Методи класифікації та кодування інформації. Інформаційні потреби співробітників підприємства, принципи формування інформаційного забезпечення інформаційних систем та критерії оцінки його якості.

ТЕМА 7. Програмне забезпечення інформаційних систем комерційної діяльності.

Склад та призначення системного і прикладного програмного забезпечення. Принципи та напрямки використання текстових, табличних та графічних редакторів і процесорів. Принципи організації роботи з пакетами демонстраційної графіки, настільними видавничими системами, системами управління базами даних та організаторами робіт. Робота з пакетами програм мультимедіа, програмами розпізнавання символів, Web-редакторами, Web-браузерами та поштовими програмами. Використання інтегрованих пакетів прикладних програм.

ТЕМА 8. АРМ як інструмент інтенсифікації комерційної діяльності.

Передумови створення АРМ фахівця. Поняття та призначення АРМ в комерційній діяльності. Характерні риси та класифікація АРМ. Структурні елементи АРМ. Основні цілі впровадження АРМ та задачі, які можна вирішувати за його допомогою.

ТЕМА 9. Типологія інформаційних систем в комерційній діяльності.

Основні напрямки розвитку інформаційних систем. Класифікація інформаційних систем за рівнями управління. Класифікація інформаційних систем за змістом управлінської діяльності. Класифікація інформаційних систем за функціональною ознакою. Класифікація інформаційних систем за стандартами управління підприємством.

ТЕМА 10. Планування розвитку інформаційних систем комерційної діяльності.

Поняття методології планування інформаційних систем, його основні аспекти і принципи. Поняття життєвого циклу інформаційних систем та його структура. Моделі життєвого циклу інформаційних систем. Підходи до впровадження нових інформаційних технологій в організації. Оцінка ефективності впровадження інформаційних систем в організації.

ТЕМА 11. Управління інформаційними системами комерційної діяльності.

Цілі управління ІТ-процесами організації за стандартом CobiT. Ресурси інформаційних систем в стандарті CobiT. Критерії оцінки інформації в стандарті CobiT. Моделі зрілості управління ІТ-процесами в організації. Критичні фактори успіху, ключові індикатори цілі та ключові індикатори результату ІТ-процесів організації.

ТЕМА 12. Організація ІТ-підрозділу на підприємстві.

Проблеми організації ІТ-підрозділу на підприємстві. Типові оргструктури ІТ-підрозділів. Адаптивні оргструктури ІТ-підрозділів. Параметри, що визначають вибір оргструктури ІТ-підрозділу. Основні вимоги до ІТ-персоналу.

ТЕМА 13. Системи підтримки прийняття рішень в комерційній діяльності.

Поняття і структура процесу прийняття рішень, класифікація проблем в організаційному управлінні. Сутність, складові компоненти та основні властивості

систем підтримки прийняття рішень. Еволюція систем підтримки прийняття рішень. Основні характеристики сучасних систем підтримки прийняття рішень. Класифікація та сфери застосування систем підтримки прийняття рішень.

ТЕМА 14. Використання технологій штучного інтелекту в комерційній діяльності.

Поняття систем штучного інтелекту, порівняння людської і штучної компетентності. Основні властивості та моделі систем штучного інтелекту. Напрямки застосування систем штучного інтелекту в управлінні організацією. Нейронні мережі та генетичні алгоритми. Нечіткі множини і динамічні структурні моделі.

ТЕМА 15. Експертні системи в комерційній діяльності.

Основні відмінності систем підтримки прийняття рішень та експертних систем. Поняття та структура експертних систем. Різниця між даними і знаннями, моделі представлення знань. Спеціалісти, які взаємодіють з експертною системою, та її режими роботи. Класифікація експертних систем.

ТЕМА 16. Корпоративні інформаційні системи в комерційній діяльності.

Структура сучасного ринку інформаційних систем. Поняття, характеристики та відмінні особливості сучасних корпоративних інформаційних систем. Управлінські функції та напрямки діяльності підприємства, які автоматизуються в корпоративних інформаційних системах. Основні задачі, які дозволяють розв'язати корпоративні інформаційні системи. Провідні учасники світового ринку корпоративних інформаційних систем.

ТЕМА 17. Використання глобальної мережі Інтернет в комерційній діяльності.

Загальні принципи роботи глобальної мережі Інтернет. Інформаційні ресурси глобальної мережі Інтернет. Основні напрямки використання організацією глобальної мережі Інтернет. Основи електронної комерції, захист електронних платежів. WEB-сайт підприємства в глобальній мережі Інтернет.

ТЕМА 18. Локальні та регіональні інформаційні мережі в комерційній діяльності.

Поняття локальних, регіональних і глобальних інформаційних мереж. Загальна характеристика комп'ютерної мережі Інтранет та основні напрямки її застосування сучасними організаціями. Технологічні ресурси Інтранету. Переваги та обмеження використання Інтранету. Роль Екстранету в діяльності сучасних організацій.

ТЕМА 19. Економічне оцінювання інформаційних систем комерційної діяльності.

Методи визначення витрат на проектування, впровадження та експлуатацію інформаційних систем. Розрахунок витрат на модернізацію інформаційних систем та розвиток корпоративної бази даних. Джерела отримання додаткового доходу за

рахунок продажу сервісів інформаційних систем. Показники ефективності роботи інформаційних систем. Методи розрахунку показників ефективності роботи інформаційних систем.

ТЕМА 20. Безпека інформаційних систем комерційної діяльності.

Поняття конфіденційної та таємної інформації, комерційна таємниця підприємства. Поняття безпеки та загроз безпеки ІС, основні джерела, канали розповсюдження, види та способи реалізації загроз. Поняття та методи захисту інформації. Комп'ютерна етика. Комп'ютерна злочинність.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

4.1. Нормативно-правова література

4.1.1. Законодавчі та нормативно-правові акти

1. Конституція України : прийнята на 5-й сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141. – (Редакція від 12.04.2012 р.).
2. Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства від 22.07.2000 р. // Дипломатичний вісник. – 2000. – № 8. – С. 12–18.
3. Построение информационного общества – глобальная задача в новом тысячелетии: Декларация принципов / Организация Объединенных Наций. ЮНЕСКО. Всемирная встреча на высшем уровне по вопросам информационного общества. – Женева, 12 декабря 2003 г. – Документ WSIS-03/GENEVA/DOC/4-R. – 12 с.
4. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 р. № 851-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 36. – Ст. 275. – (Редакція від 24.06.2005 р.).
5. Про електронний цифровий підпис : Закон України від 22.05.2003 р. № 852-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 36. – Ст. 276. – (Редакція від 04.02.2009 р.).
6. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 р. № 80/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 31. – Ст. 286. – (Редакція від 30.04.2009 р.).
7. Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні : Указ Президента України від 31.07.2000 р. № 928/2000 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 31. – Ст. 1300. – С. 11. – (Код акту 16407/2000).
8. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 959-12 // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – Ст. 377. – (Редакція від 03.08.2012 р.).
9. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2567 // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 650. – (Редакція від 09.05.2011 р.).
10. Про інформаційні агентства : Закон України від 28.02.1995 р. № 74/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 13. – Ст. 83. – (Редакція від 09.05.2011 р.).

11. Про концепцію Національної програми інформатизації : Закон України від 04.02.1998 р. № 74/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 27–28. – Ст. 182. – (Редакція від 07.08.2011 р.).

12. Про науково-технічну інформацію : Закон України від 25.06.1993 р. № 3323-12 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 33. – Ст. 345. – (Редакція від 09.05.2011 р.).

13. Про Національну програму інформатизації : Закон України від 04.02.1998 р. № 74/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 27–28. – Ст. 181. – (Редакція від 30.07.2010 р.).

14. Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки : Закон України від 09.01.2007 р. № 537-V // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 12. – Ст. 102.

15. Про телекомунікації : Закон України від 18.11.2003 р. № 1280-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 12. – Ст. 155. – (Редакція від 01.07.2012 р.).

16. Про першочергові завдання щодо впровадження новітніх інформаційних технологій : Указ Президента України від 20.10.2005 р. № 1497/2005 // Урядовий кур'єр. – 01.11.2005. – № 207.

17. Концепція формування системи національних електронних інформаційних ресурсів : затв. розпорядженням КМУ від 05.05.2003 р. № 259-р // Офіційний вісник України. – 2003. – № 18. – Ст. 864. – С. 9. – (Код акту 25122/2003).

4.1.2. Державні класифікатори і стандарти України

18. Державний класифікатор продукції та послуг : ДК 016-97 : затв. наказом Держстандарту України від 30.12.1997 р. № 822 (із змінами і доповненнями). – [Чинний від 1999-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1997. – 1556 с.

19. Державний класифікатор управлінської документації : ДК 010-98 : затв. наказом Держстандарту України від 31.12.1998 р. № 1024. – [Чинний від 1999-06-01]. – К. : Держстандарт України, 1999. – 80 с.

20. Класифікація видів економічної діяльності : ДК 009:2010 : затв. наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 р. № 457. – [Чинний від 2012-01-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2011. – 56 с.

21. Класифікація послуг зовнішньоекономічної діяльності : ДК 012-97 : затв. наказом Держстандарту України від 02.06.1997 р. № 324. – [Чинний від 1997-10-01]. – К. : Держстандарт України, 1997. – 1234 с.

22. Автоматизовані системи. Терміни та визначення : ДСТУ 2226-93. – [Чинний від 1994-07-01]. – К. : Держстандарт України, 1993. – 32 с. – (Національний стандарт України).

23. Державна уніфікована система документації. Основні положення : ДСТУ 3843-99. – [Чинний від 2000-07-01]. – К. : Держстандарт України, 1999. – 8 с. – (Національний стандарт України).

24. Державна уніфікована система документації. Формуляр-зразок. Вимоги до побудови : ДСТУ 3844-99. – [Чинний від 2000-07-01]. – К. : Держстандарт України, 1999. – 18 с. – (Національний стандарт України).

25. Діловодство й архівна справа. Терміни та визначення : ДСТУ 2732-2004. – [Чинний від 2005-07-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2005. – 33 с. – (Національний стандарт України).

26. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення: ДСТУ 3008-95. – [Чинний від 1996-01-01]. – К.: Держстандарт України, 1996. – 40 с. – (Національний стандарт України).
27. Інформаційні технології. Процеси життєвого циклу програмного забезпечення : ДСТУ 3918-1999 (ISO/IEC 12207:1995, IDT). – [Чинний від 2000-07-01]. – К. : Держстандарт України, 2000. – 49 с. – (Національний стандарт України).
28. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення : ДСТУ 2392-94. – [Чинний від 1995-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1997. – 32 с. – (Національний стандарт України).
29. Електрозв'язок. Мережі та канали передавання даних. Терміни та визначення : ДСТУ 2617-94. – [Чинний від 1995-07-01]. – К. : Держстандарт України, 1994. – 25 с. – (Національний стандарт України).
30. Захист інформації. Технічний захист інформації. Основні положення : ДСТУ 3396.0-96. – [Чинний від 1997-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1997. – 5 с. – (Національний стандарт України).
31. Захист інформації. Технічний захист інформації. Порядок проведення робіт : ДСТУ 3396.1-96. – [Чинний від 1997-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1994. – 8 с. – (Національний стандарт України).
32. Захист інформації. Технічний захист інформації. Терміни та визначення : ДСТУ 3396.2-97. – [Чинний від 1998-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1998. – 6 с. – (Національний стандарт України).
33. Коди та кодування інформації. Штрихове кодування. Загальні вимоги : ДСТУ 3145-95. – [Чинний від 1996-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1995. – 23 с. – (Національний стандарт України).
34. Коди та кодування інформації. Штрихове кодування. Система електронного обміну документами на постачання продукції. Загальні вимоги : ДСТУ 3148-95. – [Чинний від 1996-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1995. – 20 с. – (Національний стандарт України).
35. Системи оброблення інформації. Автоматизована установа. Терміни та визначення : ДСТУ 2227-93. – [Чинний від 1994-07-01]. – К. : Держстандарт України, 1993. – 27 с. – (Національний стандарт України).
36. Системи оброблення інформації. Бази даних. Терміни та визначення : ДСТУ 2874-94. – [Чинний від 1995-07-01]. – К. : Держстандарт України, 1994. – 16 с. – (Національний стандарт України).
37. Системи оброблення інформації. Взаємозв'язок відкритих систем. Базова еталонна модель. Терміни та визначення : ДСТУ 2230-93. – [Чинний від 1994-07-01]. – К. : Держстандарт України, 1993. – 35 с. – (Національний стандарт України).
38. Системи оброблення інформації. Інтелектуальні інформаційні технології. Терміни та визначення : ДСТУ 2481-94. – [Чинний від 1995-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1994. – 74 с. – (Національний стандарт України).
39. Системи оброблення інформації. Оброблення тексту. Терміни та визначення : ДСТУ 2628-94. – [Чинний від 1995-07-01]. – К. : Держстандарт України, 1996. – 32 с. – (Національний стандарт України).

40. Системи оброблення інформації. Керування процесами оброблення даних. Терміни та визначення : ДСТУ 2940-94. – [Чинний від 1996-06-01]. – К. : Держстандарт України, 1995. – 28 с. – (Національний стандарт України).
41. Системи оброблення інформації. Комп'ютерна графіка. Терміни та визначення : ДСТУ 2939-94 : – [Чинний від 1996-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1995. – 32 с. – (Національний стандарт України).
42. Системи оброблення інформації. Локальні обчислювальні мережі. Терміни та визначення : ДСТУ 2229-93. – [Чинний від 1994-07-01]. – К. : Держстандарт України, 1993. – 24 с. – (Національний стандарт України).
43. Системи оброблення інформації. Основні поняття. Терміни та визначення : ДСТУ 2938-94. – [Чинний від 1996-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1995. – 32 с. – (Національний стандарт України).
44. Системи оброблення інформації. Підготовка і оброблення даних. Терміни та визначення : ДСТУ 2228-93. – [Чинний від 1994-07-01]. – К. : Держстандарт України, 1993. – 28 с. – (Національний стандарт України).
45. Системи оброблення інформації. Розроблення систем. Терміни та визначення : ДСТУ 2941-94. – [Чинний від 1996-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1995. – 20 с. – (Національний стандарт України).
46. Системи оброблення інформації. Телеобробка даних і комп'ютерні мережі. Терміни та визначення : ДСТУ 3043-95. – [Чинний від 1996-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1995. – 21 с. – (Національний стандарт України).
47. Системи оброблення інформації. Теорія інформації. Терміни та визначення : ДСТУ 2396-94. – [Чинний від 1995-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1994. – 30 с. – (Національний стандарт України).
48. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлювання документів : ДСТУ 4163-2003. – [Чинний від 2004-07-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2003. – 20 с. – (Національний стандарт України).

4.2. Навчально-методична література

4.2.1. Література основна

49. Вовчак І.С. Інформаційні системи та комп'ютерні технології в менеджменті : навч. пос. / І.С. Вовчак. – Тернопіль : Карт-бланш, 2001. – 354 с.
50. Гордієнко І.В. Інформаційні системи і технології в менеджменті : навч.-метод. пос. для самост. вивч. дисц. / І.В. Гордієнко. – 2-ге вид., переробл. і доп. – К. : КНЕУ, 2003. – 236 с.
51. Інформаційні системи в менеджменті : навч. посіб. / А.Є. Батюк, З.П. Двудіт, К.М. Обельовська та ін. – Львів : “Інтелект-Захід”, 2004. – 520 с.
52. Інформаційні системи в менеджменті : навч. посіб. / С.В. Глівенко, Є.В. Лапін, О.О. Павленко та ін. – Суми : Університетська книга, 2005. – 407 с.
53. Інформаційні системи і технології в економіці : пос. для студ. вищих навчальних закладів / за ред. В.С. Пономаренка. – К. : Видавничий центр «Академія», 2002. – 544 с.
54. Матвієнко О.В. Основи менеджменту інформаційних систем : навч. пос. / О.В. Матвієнко, М.Н. Цивін – Вид. 2-ге, перероб. та доп. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 176 с.
55. Новак В.О. Інформаційне забезпечення менеджменту : навч. посіб. / В.О. Новак, Л.Г. Макаренко, М.Г. Луцький. – К. : Кондор, 2007. – 462 с.

56. Новак В.О. Інформаційні системи в менеджменті : підруч. / В.О. Новак, Ю.Г. Симоненко, В.П. Бондар, Є.В. Матвеев. – К. : Каравела, 2008. – 616 с.
57. Новаківський І.І. Інформаційні системи у менеджменті : системний підхід : навч. пос. / І.І. Новаківський, І.І. Грибик. – Львів : Видавництво НУ "Львівська політехніка", 2007. – 196 с.
58. Ситник В.Ф. Системи підтримки прийняття рішень : навч. посіб. / В.Ф. Ситник. – К. : КНЕУ, 2004. – 614 с
59. Твердохліб М.Г. Інформаційне забезпечення менеджменту : навч. пос. / М.Г. Твердохліб. – Вид. 2-ге, доп. та перероб. – К. : КНЕУ, 2002. – 224 с.
- 4.2.2. Література додаткова**
60. Автоматизация процессов организации и управления сбытом и обслуживанием клиентов на базе системы «Парус-Менеджмент и Маркетинг». – К. : Корпорация «ПАРУС», 2005. – 13 с.
61. Бастриков М.В. Информационные технологии управления : уч. пос. / М.В. Бастриков, О.П. Пономарев. – Калининград : Ин-т КВШУ, 2005. – 140 с.
62. Береза А.М. Основи створення інформаційних систем : навч. пос. / А.М. Береза. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2001. – 214 с.
63. Глазырин Б.Э. Microsoft Office 2003 / Б.Э. Глазырин, И.Б. Глазырина, Э.М. Берлинер. – СПб. : Бином-Пресс, 2007. – 576 с. – (+ CD-ROM).
64. Грабауров В.А. Информационные технологии для менеджеров / В.А. Грабауров. – М. : Финансы и статистика, 2002. – 367 с.
65. Девянина М.С. Excel 2003 / М.С. Деревянина. – СПб. : НТ Пресс, 2007. – 96 с.
66. Жданов Б. Где прячется окупаемость ИТ? Часть 1. Факторы возникновения и нивелирования окупаемости / Б. Жданов // Корпоративные системы. – 2008. – № 4. – С. 7–14.
67. Жданов Б. Где прячется окупаемость ИТ? Часть 2. Оценка окупаемости по модели ИВАС / Б. Жданов // Корпоративные системы. – 2008. – № 5. – С. 12–18.
68. Информационные технологии (для экономистов): учеб. пос. / под ред. А.К. Волкова. – М. : ИНФРА-М, 2001. – 310 с.
69. Информационные технологии управления : учеб. пос. для вузов / под ред. Г.А. Титоренко. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 280 с.
70. Карабутов Н.Н. Информационные технологии в экономике : учеб. пос. / Н.Н. Карабутов. – М. : ЗАО «Издательство «Экономика», 2002. – 207 с.
71. Корнеев И.К. Информационные технологии в управлении / И.К. Корнеев, В.А. Машурцев. – М. : ИНФРА-М, 2001. – 158 с.
72. Кошелев В.Е. Access 2003. Практическое руководство / В.Е. Кошелев. – СПб. : Бином-Пресс, 2008. – 464 с.
73. Леоненков А. Решение задач оптимизации в среде MS Excel / А. Леоненков. – СПб. : БХВ-Петербург, 2005. – 704 с.
74. Лодон Дж. Управление информационными системами / Дж. Лодон, К. Лодон. – 7-е изд. – СПб. : Питер, 2005. – 912 с.
75. Минько А.А. Статистический анализ в MS Excel. Профессиональная работа / А.А. Минько. – 2004. – СПб. : НТ Пресс, 2004. – 448 с.

76. Ситник В.Ф. Основи інформаційних систем : навч. посіб. / В.Ф. Ситник, Т.А. Писаревська, Н.В. Єрьоміна, О.С. Краєва; за ред. В.Ф. Ситника. – 2-ге вид., переробл. і доп. – К. : КНЕУ, 2001. – 420 с.

77. Официальный учебный курс Microsoft. Microsoft Office PowerPoint 2003. – СПб. : Эком, Бинум. Лаборатория знаний, 2006. – 392 с. – (+ CD-ROM).

78. Пащенко И. Интернет / И. Пащенко. – СПб. : ЭКСМО, 2009. – 480 с.

79. Печеневская Т.М. Математическое моделирование в экономических задачах / Т.М. Печеневская. – Днепропетровск : Пороги, 2008. – 877 с.

80. Романов В.П. Интеллектуальные информационные системы в экономике : учеб. пос. / В.П. Романов ; под ред. Н.П. Тихомирова. – М. : Экзамен, 2003. – 496 с.

81. Степанова Е.Е. Информационное обеспечение управленческой деятельности : уч. пос. / Е.Е. Степанова, Н.В. Хмелевская. – М. : Форум-ИНФРА-М, 2002. – 154 с.

82. Татарчук М.І. Корпоративні інформаційні системи : навч. посіб. / М.І. Татарчук. – К. : КНЕУ, 2005. – 291 с.

83. Экслер А. Microsoft Word 2003 / А. Экслер. – СПб. : НТ Пресс, 2007. – 128 с.

4.3. Перелік основних сайтів в глобальній мережі Internet

4.3.1. Нормативно-правова інформація

84. Верховна рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua/>. – Останній доступ : 2014.

85. Електронна бібліотека стандартів і нормативів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.e-gost.org.ua>. – Останній доступ : 2014.

86. Інформаційний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://liga.net>. – Останній доступ : 2014.

87. Інформаційний канал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://subscribe.ru>. – Останній доступ : 2014.

88. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>. – Останній доступ : 2014.

89. Міністерство інфраструктури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mtu.gov.ua>. – Останній доступ : 2014.

90. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua>. – Останній доступ : 2014.

91. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>. – Останній доступ : 2014.

92. Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>. – Останній доступ : 2014.

93. Національний інститут стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua>. – Останній доступ : 2014.

94. Новини [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://news.meta.ua>, <http://elvisti.com>. – Останній доступ : 2014.

95. Офіційний вісник України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ovu.com.ua>. – Останній доступ : 2014.

96. Правова бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uarpravo.net>. – Останній доступ : 2014.

97. Президент України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua>. – Останній доступ : 2014.
98. Професійна юридична система [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua>. – Останній доступ : 2014.
99. Урядовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>. – Останній доступ : 2014.
- 4.3.2. Інформація про підприємства**
100. Єдиний інформаційний масив даних про емітентів цінних паперів : Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.smida.gov.ua>. – Останній доступ : 2014.
101. Каталог підприємств України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.com.ua>, <http://yellow.com.ua>. – Останній доступ : 2014.
102. Каталог підприємств м. Кіровограда [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.biz.kg.ua>. – Останній доступ : 2014.
103. Каталог підприємств та послуг м. Києва [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vbbg.com.ua>. – Останній доступ : 2014.
- 4.3.3. Віртуальні бібліотеки**
104. Бібліотеки рефератів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ref.a.ua>, <http://referaty.com.ua>, <http://refsmarket.com.ua>, <http://www.ukrreferat.com>, <http://www.referatcentral.org.ua>, <http://www.5ballov.qip.ru>, <http://www.bankreferatov.ru>. – Останній доступ : 2014.
105. Віртуальні бібліотеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bookz.com.ua>, <http://www.e-lib.info>, <http://www.lib.ua-ru.net>, <http://www.erudition.ru>, <http://lib.meta.ua>, <http://studentam.kiev.ua>. – Останній доступ : 2014.
106. Державна архівна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua>. – Останній доступ : 2014.
107. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>. – Останній доступ : 2014.
108. Національна парламентська бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.org>. – Останній доступ : 2014.
109. Наукова бібліотека "Буковина" (економіка, менеджмент, маркетинг, фінанси, право, облік і аудит) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.buklib.net>. – Останній доступ : 2014.
110. Російська вільна енциклопедія „Вікіпедія” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ru.wikipedia.org>. – Останній доступ : 2014.
111. Словники та енциклопедії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dic.academic.ru>. – Останній доступ : 2014.
112. Українська вільна енциклопедія „Вікіпедія” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org>. – Останній доступ : 2014.
- 4.3.4. Менеджмент, маркетинг, економіка та фінанси**
113. Адміністративно-управлінський портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aup.ru>. – Останній доступ : 2014.
114. База маркетингової інформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.marketing.vc>. – Останній доступ : 2014.

115. Вища школа економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.hse.ru>. – Останній доступ : 2014.
116. Все найкраще про розвиток бізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.devbusiness.ru>. – Останній доступ : 2014.
117. Все про рекламу, маркетинг і PR [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.advertology.ru>. – Останній доступ : 2014.
118. Економіка та управління на підприємствах : науково-освітній портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eur.ru>. – Останній доступ : 2014.
119. Інтернет-портал для управлінців [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.management.com.ua>. – Останній доступ : 2014.
120. Керівництво з маркетингу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.marketing-guide.org>. – Останній доступ : 2014.
121. Корпоративний менеджмент [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.cfin.ru>. – Останній доступ : 2014.
122. Маркетинг : тематичний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://marketing.web-3.ru>. – Останній доступ : 2014.
123. Менеджмент в Росії та за рубежом : науковий журнал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mevriz.ru>. – Останній доступ : 2014.
124. Проблеми сучасної економіки : Євразійський міжнародний науково-аналітичний журнал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.m-esonomy.ru>. – Останній доступ : 2014.
125. Провідний російський сайт про економіку та фінанси [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://quote.rbc.ru>. – Останній доступ : 2014.
126. Теорія та практика фінансового і управлінського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.gaap.ru>. – Останній доступ : 2014.
127. Український бізнес ресурс [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ubr.ua>. – Останній доступ : 2014.
- 4.3.5. Зовнішньоекономічна діяльність**
128. ДП „Держзовнішінформ” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrdzi.com>. – Останній доступ : 2014.
129. Інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://qdpro.com.ua>. – Останній доступ : 2014.
130. Міжнародна валютна біржа [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.forex.ua>. – Останній доступ : 2014.
131. Портал інформаційної підтримки зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vneshmarket.ru>. – Останній доступ : 2014.
132. Сервер підтримки зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mdoffice.com.ua>. – Останній доступ : 2014.
133. Українська міжнародна фондова біржа [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uise.com.ua>. – Останній доступ : 2014.
134. Управління зовнішньоекономічних зв'язків головного управління економіки Кіровоградської ОДА [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.intertorg.kr.ua>. – Останній доступ : 2014.

4.3.6. Інтернет-комерція

135. Майдан електронної торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://met-online.kiev.ua>. – Останній доступ : 2014.
136. Система Інтернет-комерції [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.int-commerce.com>. – Останній доступ : 2014.
137. Електронний магазин Azbooka [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.azbooka.com>. – Останній доступ : 2014.
138. Електронний магазин "Фуршет" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.furshet.ua>. – Останній доступ : 2014.
139. Всеукраїнський центр електронної комерції [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://e-commerce.com.ua>. – Останній доступ : 2014.
- 4.3.7. Автоматизовані системи управління підприємством**
140. Автоматизована система управління вантажними перевезеннями (SoftCargo) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mag7.ru>. – Останній доступ : 2014.
141. Автоматизовані системи і технології (AS&T): IT-консалтинг з питань підвищення ефективності бізнес-процесів підприємств [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.marketland.com.ua>. – Останній доступ : 2014.
142. Автоматизація туризму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.tmanager.ru>. – Останній доступ : 2014.
143. Все про SQL та клієнт-серверні технології [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.sql.ru>. – Останній доступ : 2014.
144. Інститут автоматизованих технологій на повітряному транспорті [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.iatvt.ru>. – Останній доступ : 2014.
145. Інформаційна система "ІС: Підприємство" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.lc.kiev.ua>. – Останній доступ : 2014.
146. Інформаційні системи в цивільній авіації (ТОВ „АВІА БІТ“) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviabit.ru>. – Останній доступ : 2014.
147. Інформаційно-обчислювальний центр авіації (Білорусь) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ivcavia.com>. – Останній доступ : 2014.
148. IT в цивільній авіації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.sita.aero/ru>. – Останній доступ : 2014.
149. Каталог IT-компаній та систем автоматизації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://egrnews.ru>. – Останній доступ : 2014.
150. Компанія „ЕпікРус” : високі технології управління підприємством ("Platinum SQL") [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.epic.ru>. – Останній доступ : 2014.
151. Компанія SAP AG (система SAP R/3) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.sap.com>. – Останній доступ : 2014.
152. Комплексна система управління діяльністю підприємства "Галактика" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.galaktika.ru>, <http://www.atlants.dp.ua>. – Останній доступ : 2014.
153. Комплексна система управління ресурсами підприємства "Вaan" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.integrators.ru>. – Останній доступ : 2014.

154. Комплексні системи автоматизації управління (корпорація «Парус») [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.parus.ua>. – Останній доступ : 2014.
155. Консалтинг та автоматизація підприємств [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.belerp.com>. – Останній доступ : 2014.
156. Корпоративна система управління підприємством "Platinum SQL" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.platsoft.ru>. – Останній доступ : 2014.
157. Програмне забезпечення туризму і рішення для автоматизації турфірм (програма „САМО-Тур”) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.samo.ru>. – Останній доступ : 2014.
158. Програмні продукти та послуги в області бухгалтерського обліку і управління підприємствами (система „Флагман”) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.infosoft.ru>. – Останній доступ : 2014.
159. Програмний комплекс для турагенств і туроператорів „Оверія-Туризм” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.overia.com>. – Останній доступ : 2014.
160. Програмний комплекс обліку і управління великим підприємством (система «FinExpert») [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.finexpert.com>. – Останній доступ : 2014.
161. Світ ІТ: аналітична інформація [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.citforum.ru>. – Останній доступ : 2014.
162. Система управління виробничими та торговими підприємствами (БЕСТ-ПРО) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://intelserv.kiev.ua>. – Останній доступ : 2014.
163. Система IFS Applications [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ifsruussia.ru>. – Останній доступ : 2014.
164. Транспортні автоматизовані інформаційні системи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.tais.ru>. – Останній доступ : 2014.
165. Український обчислювальний центр цивільної авіації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.sirena.kiev.ua>. – Останній доступ : 2014.
166. CRM-системи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://crm.web-3.ru>, <http://www.crm.com.ua>, <http://www.terrasoft.ua>. – Останній доступ : 2014.
167. ERP-системи: тематичний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.erp-online.ru>, <http://erp.web-3.ru>. – Останній доступ : 2014.